

MR. RAOUL MEESTER VAN HET AMSTERDAMSE ADVOCATENKANTOOR MEESTER IS GESPECIALISEERD IN HORECARECHT. IN DEZE TWEEMAANDELIJKS VERSCHIJNENDE RUBRIEK VERTELT HIJ OVER JURIDISCHE PROBLEMEN WAARMEE HORECA-ONDERNEMERS TE MAKEN HEBBEN. HIJ BASEERT ZICH ONDER MEER OP ZAKEN DIE HIJ TEGENKOMT IN ZIJN EIGEN PRAKTIJK.
TEL. (020) 409 55 55.
WWW.MEESTERMEESTER.NL

WET BIBOB: EEN UPDATE

Sinds de invoering van de wet Bibob (Bevordering integriteitsbeoordeling door het openbaar bestuur) passen steeds meer gemeenten deze wet toe. Daarnaast wordt steeds duidelijker wat op grond van deze wet wel en niet is toegestaan. Tijd voor een update.

Al bekend was dat op grond van de wet Bibob horecaverunningen door een gemeente kunnen worden geweigerd of ingetrokken 'indien een ernstig gevaar bestaat dat de vergunning mede wordt gebruikt om uit gepleegde strafbare feiten verkregen of te verkrijgen op geld waardeerbare voordelen te benutten' of 'indien ernstig gevaar bestaat dat de vergunning wordt gebruikt om strafbare feiten mee te plegen'. Met andere woorden, de wet geeft gemeenten de mogelijkheid om (onder meer) horecaverunningen te weigeren of in te trekken als hierdoor mogelijk criminele voordelen kunnen worden benut of anderszins sprake is van criminele activiteiten. Of sprake is van ernstig gevaar, wordt kort gezegd vastgesteld aan de hand van feiten en omstandigheden die erop wijzen of redelijkerwijs doen vermoeden dat de betrokkene in relatie staat tot

strafbare feiten. Op basis van een vermoeden dat een strafbaar feit is of wordt gepleegd, kan een vergunning dus worden geweigerd of ingetrokken. Het beginsel 'onschuldig tot het tegendeel is bewezen' geldt dan ook niet voor besluitvorming in het kader van de wet Bibob. Dit betekent overigens niet dat op grond van enkel vermoedens een gemeente in de praktijk mag overgaan tot weigering of intrekking van de vergunning. Een redelijk vermoeden, onderbouwd door een deugdelijke motivering, is vereist.

De zogenoemde integriteitstoets beperkt zich niet tot de vergunningaanvrager/exploitant, maar geldt ook voor anderen tot wie de aanvrager/exploitant in relatie staat. Indien een ander strafbare feiten heeft gepleegd en deze betrokken is bij de aanvrager/exploitant, kan worden aangenomen dat ook de laatstgenoemde in relatie staat tot strafbare feiten en moet de vergun-

ning worden geweigerd of ingetrokken. Betrokkenheid vloeit onder meer voort uit leiding geven, vermogen verschaffen of een zogenoemd 'zakelijk samenwerkingsverband' tussen de criminele partij en de aanvrager. Het doel hiervan is om schijnconstructies – criminele organisaties die werken met stromannen of katvangers zonder strafblad – tegen te gaan.

SAMENWERKINGSVERBAND

Er is relatief snel sprake van een samenwerkingsverband met een derde partij, waardoor de vergunning kan worden geweigerd of ingetrokken. Hoewel een enkele familiale of vriendschappelijke band met een criminele partij onvoldoende blijkt om een zakelijk samenwerkingsverband in de zin van de wet Bibob vast te stellen, wordt dit in de praktijk vaak toch geconcludeerd door bijkomstigheden die duiden op een samenwer-

kingsverband. Uit jurisprudentie blijkt bijvoorbeeld dat die bijkomstigheden konden worden aangenomen toen uit de jaarcijfers bleek – kort gezegd – dat tussen de betrokkenen een rekening-courantverhouding bestond op grond waarvan over en weer geld beschikbaar kon worden gesteld. In dat geval werd ook van belang geacht dat de betrokkenen in dezelfde branche werkzaam waren.

VERSCHAFFEN GEGEVENS

Gemeenten blijken in de praktijk verschillende gegevens te vragen bij de aanvraag voor horecavergunningen. Bij de ene gemeente volstaat, wat

financiële gegevens betreft, het verstrekken van een balans en verlies- en winstrekening. Bij andere gemeenten worden ook achterliggende stukken gevraagd. Er bestaan zelfs gemeenten die externe accountantskantoren inschakelen om de financiële stukken te beoordelen. Er zijn ook gemeenten die überhaupt niet, althans niet standaard, om financiële gegevens vragen.

Het niet verschaffen van door de gemeente gevraagde stukken leidt bijna altijd tot weigering of intrekking van de vergunning.

Als de gemeente twijfelt over de vergunningaanvraag of bijvoorbeeld nader wenst te worden geïnformeerd over bepaalde financiële construc-

ties, dan kan zij het Landelijk Bureau Bibob inschakelen. Als de gemeente hiertoe overgaat, ontvangt de aanvrager schriftelijk bericht. In dat geval wordt de termijn om te beslissen over een vergunningaanvraag verlengd.

Het Landelijk Bureau beschikt over de mogelijkheid om in tal van (open en gesloten) registers onderzoek te doen, zoals met betrekking tot justitiële documentatie, CIE (Criminele Inlichtingen Eenheid)-informatie, rapporten, strafrechtelijke gegevens vanuit het buitenland en informatie van de Kamer van Koophandel en Belastingdienst. Het Bureau Bibob heeft overigens geen opsporingstaak en mag niet in het algemeen gegevens verzamelen met betrekking tot (vermoedens over) crimineel misbruik van vergunningen. Het Bureau verzamelt en analyseert de gegevens alleen met het oog op het uitbrengen van het door het bestuursorgaan verzochte advies.

In de praktijk blijkt dat de aanvrager weinig invloed kan uitoefenen op de inhoud van het advies van Bureau Bibob. Wel wijst de jurisprudentie inmiddels uit dat de gemeente zelf verantwoordelijk is en blijft voor haar beoordeling, en niet blind mag afgaan op adviezen van het bureau.

BEDRIJFSOVERNAME

Indien een horecabedrijf wordt verkocht en geleverd, wil de gemeente uiteraard niet dat de nieuwe eigenaar te lang wacht met het indienen van een vergunningaanvraag. Enkele gemeenten, waaronder Amsterdam, hebben hiervoor concrete termijnen vastgesteld. Als bin-

nen deze termijnen niet een volledige vergunningaanvraag wordt ingediend, wordt overgegaan tot sluiting van het horecabedrijf tot het moment waarop over een nieuwe vergunningaanvraag is beslist.

Vergunningaanvragen nemen, temeer wegens de wet Bibob, veel tijd in beslag. Dit kan in de praktijk leiden tot grote problemen. Daarom is het verstandig er bij een bedrijfsovername voor te zorgen dat zo spoedig mogelijk – binnen de termijn – een volledige vergunningaanvraag door de koper wordt ingediend. n